گزارش

دست‌ها بالا، خرید نکنید

جمعه سیاه «فرگوسن»

● معترضان سیاهپوست آمریکایی شاید از احقاق حقوق شهروندی خود در خیابان ناامید شده باشند، اما همین یأس، آنان را به تاکتیک‌هایی قدیمی و صدالبته موثرتر فراخوانده است. سیاهپوستان آمریکایی که از حضور خیابانی در پی اعلام رای هیات‌منصفه مبنی بر مجرم‌نشناختن پلیس سفیدپوست شهر فرگوسن در قتل «مایکل براون»، نوجوانی سیاهپوست، طرفی نبسته‌اند، اکنون تنها سلاح خود را غیاب در عرصه‌ای دیگر می‌بینند که حیاتش بیش از هرچیز وابسته به حضور آنان است: غیاب در بازار. اگر در دهه ۵۰میلادی این اتوبوسرانی «مونتگمری» بود که به‌علت جداسازی نژادی، هدف بایکوت «مارتین لوترکینگ» و همرزمانش قرار گرفت، اکثر فروشگاه‌های بزرگ میسوری و چند ایالت دیگر نیز روز گذشته و در یکی از پرسودترین روزهای سال مالی خود، نتوانستند روی کیف پول سیاهپوستان آن کشور حسابی باز کنند. جمعه سیاه، فردای روز شکرگزاری که به‌طور سنتی سرآغاز فصل خرید کریسمس در ایالات‌متحده است، شاید هیچ‌گاه همچون امسال نامی برازنده به نظر نمی‌رسید. با وجود آنکه امسال نیز همانند سال‌های پیش، صف‌های طولانی جلو فروشگاه‌هایی که از ساعات آغازین شب درهای خود را روی خریداران می‌گشایند، صحنه‌ای تکراری را رقم زده بود، اما شعار «دست‌ها بالا، خرید نکنید» به فضای فروشگاه‌های وال‌مارت حال و هوای دیگری داده بود. فعالان حقوق سیاهپوست که از ماه‌ها پیش به‌دنبال سازماندهی اعتراضات در این روز بوده‌اند، با حضور در ورودی‌های تعدادی از فروشگاه‌های وال‌مارت در ایالت میسوری و دردست‌داشتن پلاکاردهایی از مردم می‌خواستند تا سنت خرید در این روز را تحریم کنند. پنجشنبه‌شب حدود ۷۵معترض سیاهپوست با راهپیمایی مسالمت‌آمیز و سردادن شعار در داخل فروشگاه وال‌مارتی در «برنت‌وود» حومه «سنت‌لوییس» خشم خود را از رفتار تبعیض‌آمیز دستگاه قضایی آمریکا علیه رنگین‌پوستان اعلام کردند. این معترضان بلافاصله پس از تذکر پلیس، بدون هیچ‌گونه مقاومتی متفرق شده و اعتراضاتی مشابه را در دیگر فروشگاه‌های این شهر برپا کردند. یکی از معترضان در گفت‌وگو با آسوشیتدپرس، از گسترش این اعتراضات به دیگر شهرهای حومه سنت‌لوییس، همچون سنت‌چارلز و منچستر در روز جمعه خبر داده است. این در حالی است که شبکه خبری فاکس گزارش داده حضور سنگین نیروهای پلیس و گارد ملی در اطراف فروشگاه‌های وال‌مارت، مانع از شکل‌گیری تجمعات اعتراضی در شهرهای «میپل‌وود» و «کرک‌وود» بوده است. «چنجرای‌کومانیکا» استادیار دانشگاه کلمسون که در بین معترضان دیده می‌شد، در گفت‌وگو با شبکه خبری فاکس گفت که اگرچه اعتراضات تا حدودی معطوف به حکم هیات‌منصفه است، اما نباید دیگر اشکال بی‌عدالتی نیز فراموش شود. به نظر می‌رسد آمریکایی‌های آفریقایی‌تبار که از پس یک تاریخ طولانی و خونین مبارزاتی، هنوز نتوانسته‌اند به حقوق شهروندانی درجه‌اول دست یابند، از نو به سرمنشأ بی‌عدالتی‌های روزمره در قبال خود پی برده‌اند: سرمایه‌داری که به‌طور تناقض‌آمیزی می‌تواند سلاح سرکوب‌شدگان برای دستیابی به عدالت باشد. سیاهپوستان آمریکایی تنها سه راه برای تغییر پیش‌رو دارند: «رای دهیم، اعتراض کنیم، یا تصمیم بگیریم پول خود را به‌گونه‌ای خرج کنیم تا به قدرت شرکت‌های آمریکایی نیفزاییم.» این سخنان «رایان کوگلر» جوان ۲۸ساله‌ای است که با راه‌اندازی کمپین تحریم برای حقوق‌بشر از ماه اکتبر، برای اولین‌بار ایده تحریم جمعه‌سیاه را در ویدیویی به تصویر کشیده است. این کارگردان سیاهپوست که در سال ۲۰۱۳ نیز با ساخت فیلمی درباره خشونت پلیس علیه سیاهپوستان که به کشته‌شدن «اسکار گرانت» ۲۲ساله در اوکلند انجامید، توجه جامعه جهانی را برانگیخته بود، در ویدیوی جدید خود که روی شبکه‌های مجازی منتشر شد، با گذاشتن سرود کریسمس بر تصاویری تدوین‌شده از ضرب‌وشتم جوانان سیاهپوست غیرمسلح به‌دست افسران پلیس، همتایان خود را به تحریم خرید روز جمعه سیاه دعوت کرد. کوگلر در این ویدیو از جامعه سیاهپوستان آمریکایی می‌خواهد تا در این شگفت‌انگیزترین وقت سال، اعتراض خود به خشونت پلیس را به زبانی ابراز کنند که برای همگی قابل‌فهم است: زبان پول.

بررسی طرح به‌رسمیت‌شناختن فلسطین در پارلمان فرانسه

● پارلمان فرانسه کار بررسی طرح به‌رسمیت‌شناختن کشور فلسطین را آغاز کرد؛ این در حالی است که اسراییل به دولت فرانسه نسبت به تصویب این طرح هشدار داده است. به گزارش الجزیره، پس از نمایندگان انگلیس و اسپانیا، نمایندگان پارلمان فرانسه طرح غیرالزام‌آور دعوت از دولت فرانسه برای به‌رسمیت‌شناختن کشور فلسطین را به بحث گذاشتند. اگرچه تصویب این طرح و تبدیل به قانون برای دولت پاریس الزام‌آور نیست اما پس از رای‌گیری در پارلمان انگلیس و به‌رسمیت‌شناخته‌شدن کشور فلسطین از سوی سوئد، اقدام نمایندگان فرانسوی اهمیت سمبلیک زیادی دارد.

بررسی ۲ میلیون پست در شبکه‌های اجتماعی

«داعش» کجای فضای آنلاین ایستاده است؟

داعش با دیگر گروه‌های تروریستی منطقه فرق دارد، شاید مهم‌ترین و قابل‌لمس‌ترین تفاوت این گروه نه به‌کارگیری شیوه‌های خشونت‌آمیزتر و نه داعیه‌داری خلافت اسلامی، بلکه جولان نیروهای داعش در شبکه‌های اجتماعی و به‌کارگیری فرصت‌طلبانه و هدفمند این گروه از رسانه‌های آنلاین است. اگرچه بسیاری از ناظران بر نقش شبکه‌های اجتماعی در یارگیری داعش از سرتاسر جهان صحه گذاشته‌اند اما همچنان تعداد موافقان داعش در فضای آنلاین بسیار کمتر از مخالفان این گروه است. مطالعه جهانی بیش از دومیلیون پست عربی روی شبکه‌های آنلاین نشان می‌دهد که داعش در میان کاربران عرب‌زبان شبکه‌های اجتماعی در بلژیک، بریتانیا، فرانسه و ایالات‌متحده به‌نسبت کاربران این شبکه‌ها در سوریه و عراق حامیان بیشتری دارد. تعدادی از استادان دانشگاهی ایتالیایی در یک مطالعه سه‌ماه‌ونیمه که از ماه جولای آغاز شد، دریافتند که پست‌های کاربران عرب‌زبان اروپایی درباره داعش در فیس‌بوک و توییتر بسیار همدلانه‌تر از مطالبی است که کاربران کشورهای خط‌مقدم جنگ روی این شبکه‌ها می‌نویسند. در سوریه به نظر می‌رسد نبرد داعش برای تسخیر قلب‌ها و ذهن‌ها شکست خورده است چرا که براساس این تحقیق، بیش از ۹۲درصد نظرات درباره شبه‌نظامیان داعش در توییت‌ها و وبلاگ‌ها خصمانه بوده است. دستگاه تبلیغاتی داعش و فعالیت این گروه در شبکه‌های اجتماعی آنلاین در طول ماه‌های اخیر بسیاری را شگفت‌زده کرده است؛ فعالیت‌هایی با روش‌هایی جذاب که تلاش می‌کند پیامش را به گوش حامیان جهانی‌اش برساند؛ تلاش‌هایی که بی‌اثر نیز نبوده است. در خارج از سوریه حمایت از داعش در شبکه‌های آنلاین رشد قابل‌توجهی داشته است.

بر اساس این تحقیق، ۴۷درصد از توییت‌ها و پست‌های موردبررسی در قطر، ۳۵درصد در پاکستان، ۳۱درصد در بلژیک، ۲۴درصد در انگلستان و ۲۱درصد در ایالات‌متحده در حمایت از داعش بوده، در حالی که در اردن ۲۱درصد، در عربستان‌سعودی ۱۹/۷درصد و در عراق ۱۹/۸ درصد پست‌ها مضمونی همدلانه با داعش داشته است. دکتر «لوییجی کرینی» از شرکت «صداهای وبلاگ‌ها» که جمعی از استادان دانشگاه میلان آن را راه‌اندازی کرده‌اند و پیشگام بررسی پست‌های آنلاین است، می‌گوید: این تحقیق شاهد خوبی برای این گزاره است که هرچه به داعش نزدیک‌تر باشی دشمنی‌ات با این گروه هم بیشتر می‌شود. بر اساس بررسی‌های تیمی از استادان علوم سیاسی، مترجمان و آمارگران، در فضاهای آنلاین بحث مشروعیت دینی این گروه نیز در حال افزایش است. ۳۲/۸درصد نظرات گسترده ضدداعش در پست‌های موردمطالعه، انتقاد از داعش برای سوءاستفاده از اسلام و استفاده از ایمان در جهت منافع خصوصی و افزایش قدرت بوده است. به‌عنوان مثال، یکی از توییت‌های موردمطالعه در روز ۲۳سپتامبر اینگونه نوشته شده است: «آنها ظالم هستند و چهره اسلام را خدشه‌دار می‌کنند. داعش هرروز ماسک وحشیانه‌ای را بر چهره اسلام می‌کشد.» این مطالعه نشان می‌دهد که تقریبا یک‌سوم (۲۹درصد) نوشته‌های ضدداعش، ابراز خشم نسبت به روش‌های خشونت‌آمیز این گروه بوده و بیش از ۱۷درصد نیز از خصومت این گروه نسبت به آزادی‌های سیاسی و مذهبی هراسان بوده‌اند. در همین حال، تقریبا همه حامیان جهانی داعش (که تنها حدود ۲۰درصد از دومیلیون پست موردمطالعه بوده‌اند) از این گروه برای دفاع از «وحدت» مومنان همه جهان و گسترس ایمانشان دفاع کرده‌اند. شاید خلاف انتظار غرب، تنها ۸/۳درصد پست‌های طرفداران داعش نشانگر حمایت از این گروه به‌دلیل دشمنی با غرب بوده است. به گفته کرینی خبر خوبی است که انبوه حمله‌های آنلاینی که به داعش شده به دلیل ادعای اسلامی‌بودنش بوده و این موضوع نشان می‌دهد که جایگاه این گروه در میان مسلمانان آنلاین چقدر ضعیف است: «اگر مردم فقط به تروریسم‌بودن یا خشونت داعش انتقاد می‌کردند و به مسایل مذهبی توجه نمی‌کردند، نگران‌کننده‌تر بود.» این گروه برای بررسی پست‌های مربوط به داعش با کلماتی مانند سوریه، خلافت و ابوبکر البغدادی توانسته دومیلیون‌و۱۹۵هزار پست عمومی در رسانه‌های اجتماعی بیابد که ۹۳درصد از آنها از توییتر و مابقی از دیگر شبکه‌های اجتماعی مانند فیس‌بوک، فروم‌ها و وبلاگ‌ها به دست آمده است. در این میان پست‌هایی که اظهارنظر روشنی درباره داعش نداشته‌اند، از تحقیق حذف شده‌اند.

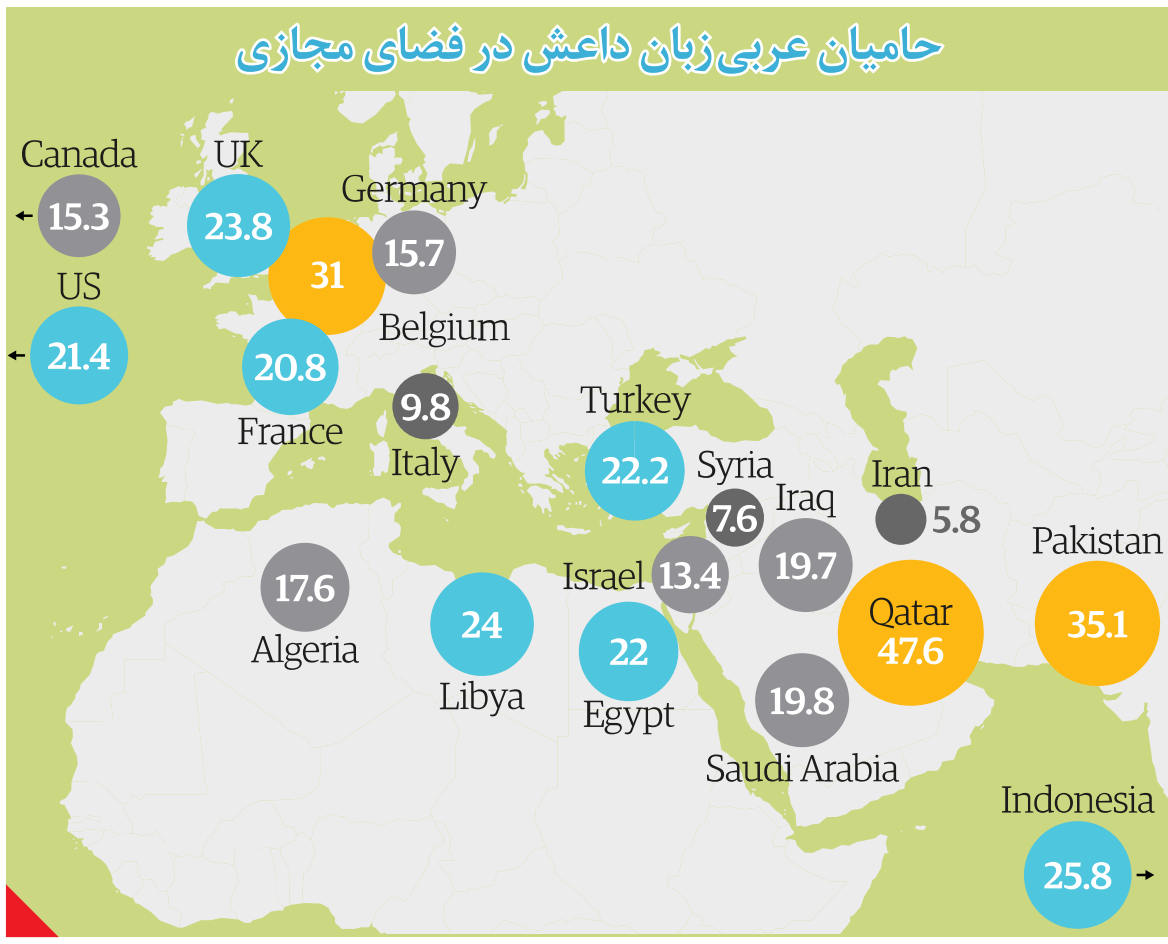

منبع: گاردین

خبر

«شیخ‌نمر» به حکم اعدام خود اعتراض کرد

● روزنامه سعودی «الریاض» از اعتراض «آیت‌الله‌شیخ‌نمر باقرالنمر» روحانی شیعه عربستانی به حکم دادگاه برای بازنگری در حکم اعدام او در دادگاه استیناف خبر داد. این روزنامه نوشت که شیخ‌نمر الباقرالنمر لایحه اعتراض به حکم دادگاه بدوی علیه خود را تقدیم کرد و پرونده به دادگاه استیناف ارجاع خواهد شد که پنج‌قاضی به بررسی این حکم خواهند پرداخت. شیخ‌نمر با ارایه دفاعیه‌ای مفصل با حجم بیش از صدصفحه به دادگاه، تمامی اتهام‌های مطرح‌شده علیه خود را مردود دانست و با دلایلی قوی ادعاهای دادستان را رد کرد و از دادستانی خواست به وی برای خواندن آن در دادگاه فرصت داده شود. پیش از این، دادگاه جزایی عربستان‌سعودی شیخ‌النمر را به‌اتهام تحریک علیه‌نظام حاکم به اعدام محکوم کرده بود. دادستان عربستان، در تاریخ ۲۵مارس گذشته با مطرح‌کردن اتهام‌های دروغ مانند فتنه مذهبی، تشکیل جلسه با مجرمان فراری، ترویج کشتار شهروندان و نیروهای پلیس، تخریب مساجد در هنگام نمازجمعه و دخالت در امور سایر کشورها، خواستار صدور حکم اعدام به‌علت محاربه علیه نظام این کشور برای شیخ‌نمر شد.

اردوغان:

«وقاحت» آمریکا را درباره بحران سوریه نمی‌پذیریم

● رییس‌جمهوری ترکیه «وقاحت و گستاخی» آمریکا نسبت‌به جنگ سوریه را محکوم کرد؛ اقدامی که خطر افزایش کشمکش میان واشنگتن و آنکارا را چندروز پس از دیدار رییس‌جمهوری ترکیه با معاون رییس‌جمهوری آمریکا به همراه دارد. به گزارش الجزیره، روابط میان آمریکا و ترکیه در چندماه اخیر به‌دلیل بی‌تمایلی رهبران ترکیه برای همکاری نظامی با ائتلاف تحت‌رهبری آمریکا علیه شبه‌نظامیان داعش که بخش گسترده‌ای از عراق و سوریه را تصرف کرده‌اند، خدشه‌دار شده است. او در جریان سخنرانی در جمع گروهی از تجار در آنکارا با اشاره صریح به آمریکا گفت: چرا شخصی از ۱۲هزارکیلومتر آن طرف‌تر باید به این منطقه بیاید؟ از شما می‌خواهم که بدانید ما مخالف وقاحت و درخواست‌های گستاخانه و ناتمام هستیم.

برای گسترش گفت‌وگو بین فرهنگ‌ها

«پاپ» به ترکیه رفت

«تبلیغ و ترویج فرهنگ مدارا میان مذاهب»؛ می‌گویند این اصلی‌ترین هدف پاپ فرانسیس در سفر سه‌روزه خود به ترکیه است؛ سفری که روز جمعه آغاز شد و دیدار پاپ از آنکارا و استانبول را در بر می‌گیرد. این برای نخستین‌بار از زمان انتخاب پاپ به این مقام است که او به ترکیه سفر می‌کند. پیش از این سه پاپ دیگر به ترکیه سفر کرده بودند. در نخستین روز سفر، رهبر کلیسای کاتولیک، در آنکارا با «رجب طیب اردوغان» رییس‌جمهوری ترکیه دیدار و گفت‌وگو کرد. پس از آنکارا، پاپ فرانسیس برای دو روز به استانبول می‌رود؛ جایی که علاوه بر بازدید از بناهای تاریخی شهر، به دیدار بارتولومئوس اول، اسقف اعظم قسطنطنیه، خواهد رفت. روزنامه «حریت» از سخنگوی وزارت خارجه ترکیه نقل کرده است که «اتحاد تمدن‌ها، گفت‌وگو بین فرهنگ‌ها، بیگانه‌هراسی، مبارزه با نژادپرستی و توسعه سیاسی منطقه» از محورهای گفت‌وگوها و دیدارهای پاپ فرانسیس است. پیش از «پاپ فرانسیس» پاپ بندیکت شانزدهم، در سال ۲۰۰۶ میلادی به ترکیه سفر کرده بود؛ سفری که زیر سایه گفته‌های پاپ پیشین در مورد «خشونت و اسلام» با اعتراضات و جنجال‌هایی همراه بود. خبرگزاری فرانسه می‌گوید موضوع امنیت پاپ فرانسیس از اهمیت فوق‌العاده‌ای برای مقام‌های ترکیه‌ای برخوردار است و به نظر نمی‌رسد او از نزدیک به دیدار جمعیت برود. در آنکارا دوهزارو۷۰۰مامور پلیس و در استانبول هفت‌هزار مامور پلیس مسوول حفظ امنیت خواهند بود. این شهر مورد استقبال بارتولومئوس، اسقف اعظم قسطنطنیه نیز قرار می‌گیرد. پاپ برای نخستین‌بار از مساجد ایاصوفیه و سلطان‌احمد نیز بازدید خواهد کرد. این نخستین دیدار رهبر مذهبی کاتولیک‌های جهان از مسجد مسلمانان است. به گزارش «دویچه وله» در هنگام ورود پاپ به موزه ایاصوفیه و مسجد سلطان‌احمد ۸۰۰ پلیس مخفی وظیفه محافظت از پاپ را بر عهده خواهند داشت؛ اما اوج سفر پاپ، برپایی آیین مذهبی در کلیسای سن اسپریت خواهد بود که یکشنبه برگزار می‌شود. روزنامه‌های ترکیه نوشتند پاپ فرانسیس از این سفر به عنوان یک فرصت سیاسی برای تقویت روابط واتیکان با کلیسای ارتدکس نیز استفاده خواهد کرد. سفر پاپ فرانسیس به ترکیه در شرایطی انجام می‌گیرد که در سوریه و عراق، دو کشور هم‌جوار ترکیه، آتش جنگ برافروخته شده است. در چنین شرایطی سفر رهبر کاتولیک‌های جهان، به منظور تقویت گفتمان میان مسلمانان و مسیحیان تلقی می‌شود. پاپ خواهان برقراری صلح در منطقه‌ای است که مسیحیان و دیگر اقلیت‌های مذهبی توسط اسلامگرایان تندروی وابسته به گروه داعش به طور جدی تهدید می‌شوند. گروه داعش پیش از این پاپ را تهدید به سوءقصد کرده بود. صدها هزار مسیحی در سوریه و عراق، خانه‌های خود را ترک کرده و به کشور ترکیه پناه جستند. پاپ فرانسیس در سفر به ترکیه با آوارگان مسیحی نیز دیدار خواهد کرد. علاوه بر آن در خود ترکیه نیز بیش از صد هزار مسیحی زندگی می‌کنند.

ترور ۲ فرمانده نظامی مصر همزمان با تظاهرات اسلامگرایان

با آغاز تجمع اعتراضی بزرگ سلفی‌ها و هواداران گروه «اخوان‌المسلمین»، دوفرمانده نظامی مصری کشته شدند. هنوز عاملان این ترورها شناسایی نشده‌اند اما مقامات مصر ۱۰۰نفر را بازداشت کرده و می‌گویند که هفت بمب در مناطق مختلف کشور را خنثی کرده‌اند. به گزارش آسوشیتدپرس، این دوفرمانده ارتش مصر در دو حادثه جداگانه و دونقطه مختلف شهر قاهره به‌ضرب گلوله به قتل رسیدند و دو سرباز وظیفه نیز در این ترورها زخمی شدند. هنوز مشخص نیست چه اشخاصی این دو فرمانده را ترور کرده‌اند. همچنین تلویزیون دولتی مصر تصاویری از نشست اضطراری کابینه مصر را پخش کرد که مقامات درباره چگونگی برخورد و سرکوب اسلامگرایان بحث می‌کردند. فراخوان سلفی‌های مصر برای تجمع سراسری در کشور علیه دولت، نخستین حرکت متشکل و گسترده اسلامگرایان بعد از سرکوب خونین ماه‌های گذشته در کشور است. سلفی‌های مصر در فراخوان خود به مردم مصر هشدار دادند که دولت فعلی «دین و ارزش‌های دینی» را نشانه گرفته و از تظاهرکنندگان خواستند به خیابان‌ها بیایند. شعار انتخابی اسلامگرایان برای تظاهرات پیش‌رو «خیزش جوانان مسلمان» است. اخوان‌المسلمین از فراخوان تجمع اعتراضی سلفی‌ها حمایت کرده اما به هواداران خود هشدار داده که دست به اقدامات خشونت‌آمیز نزنند.